

Załącznik do
Uchwały Nr XII/150/11
Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle
z dnia 31 sierpnia 2011 r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
NA LATA 2011 - 2015
DLA GMINY KĘDZIERZYN – KOŹLE

WPROWADZENIE

Za **przemoc w rodzinie**, zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rozumie się **jednorazowe albo powtarzające się umyślne działania lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących**, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina to dla każdego człowieka grupa niezwykle bliskich i znaczących osób, z którymi łączy go nie tylko pokrewieństwo ale także więź emocjonalna. Dom rodzinny to miejsce, w którym każdy człowiek powinien czuć się dobrze i bezpiecznie. Niestety zbyt wielu ludzi, w tym dzieci nie ma bezpiecznego domu a ze strony swoich najbliższych doznaje przemocy. Jednym z obowiązków ciążyących na społeczności lokalnej jest dbałość o bezpieczeństwo członków tej społeczności, a co za tym idzie przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie. Zjawisko to jest niezwykle trudne do zbadania i opisanie. Dla wielu osób doświadczających przemocy jest to temat tabu, temat wstydlivy, taki o którym się nie mówi. Wiele ofiar przemocy żyje w poczuciu winy i osamotnieniu. Zadaniem każdego z nas, a przede wszystkim jednostek pomocowych jest niesienie pomocy takim osobom, jak również dołożenie wszelkich starań, aby osoby stosujące przemoc poniosły konsekwencje swoich czynów, jak również dążenie do zmiany sposobu myślenia o zjawisku przemocy. W społeczeństwie wciąż funkcjonuje zbyt wiele stereotypów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie.

Podstawą opracowania i realizacji niniejszego Programu jest **art. 6 ust. 2.** ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016, jak również przeprowadzona diagnoza zjawiska, zawarta w **załączniku nr 1** do niniejszego Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 dla Gminy Kędzierzyn – Koźle realizowany jest również m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym;
2. Ustawę z dnia z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych;
3. Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

4. Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
5. Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
6. Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 dla Gminy Kędzierzyn – Koźle realizowany będzie także w oparciu o inne przepisy prawne, właściwe do jego realizacji.

Program ten powiązany jest również z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych. Niektóre zadania realizowane są w ramach tego programu.

Rozdział I. Priorytety i cele oraz zadania Programu.

Zadaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 dla Gminy Kędzierzyn – Koźle jest prowadzenie szeroko rozumianych działań profilaktycznych, ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie, jak również prowadzenie działań edukacyjnych w przedmiotowym zakresie. Na podstawie obowiązujących przepisów prawnych określonych we wprowadzeniu do Gminnego Programu oraz diagnozy zjawiska na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle, stanowiącej załącznik nr 1 do Gminnego Programu określono priorytetowe kierunki działań Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania te kierowane są do całej społeczności lokalnej.

Za priorytety w działaniach Gminy uznaje się:

I. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej osób doznających przemocy.
2. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej osób stosujących przemoc, w tym osób nadużywających substancji psychoaktywnych.

Zadania:

1. Prowadzenie grup terapeutycznych i grup wsparcia dla osób doznających przemocy.
2. Prowadzenie grup terapeutycznych i programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym osób nadużywających substancji psychoaktywnych.

Wskaźniki:

1. a) Ilość grup terapeutycznych dla osób doznających przemocy.

- b) Ilość grup wsparcia dla osób doznających przemocy.
  - c) Ilość placówek oferujących grupy wsparcia i terapeutyczne dla osób doznających przemocy
- 2. a) Ilość grup terapeutycznych dla osób stosujących przemoc.
  - b) Ilość placówek oferujących programy korekcyjno - edukacyjne dla osób stosujących przemoc.

II. Aktywizacja instytucji, które powinny nieść pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową oraz podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą domową.

Cele szczegółowe:

1. Aktywizacja zakładów opieki zdrowotnej, w szczególności prowadzących podstawową opiekę zdrowotną oraz pielęgniarek szkolnych, w zakresie rozpoznawania zjawiska przemocy i niesienia pomocy osobom doznającym przemocy.
2. Aktywizacja Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do podejmowania interwencji w przypadku osób stosujących przemoc, wobec których Komisja prowadzi postępowanie.
3. Uwrażliwianie przedstawicieli Instytucji, takich jak Sąd Rejonowy czy Prokuratura Rejonowa na sytuację osób doznających przemocy, pod kątem możliwości częstszego stosowania środków zapobiegawczych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w celu ochrony osób pokrzywdzonych.
4. Zwiększanie kompetencji pedagogów szkolnych i wychowawców klas, pracowników żłobków i przedszkoli w zakresie rozpoznawania zjawiska przemocy i niesienia pomocy dzieciom i młodzieży doznającym przemocy.
5. Poszerzanie wiedzy osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą domową.

Zadania:

1. Organizowanie szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie dla pracowników służby zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem lekarzy pierwszego kontaktu i pielęgniarek szkolnych.
2. Podejmowanie działań zmierzających do uwrażliwiania przedstawicieli Instytucji, takich jak Sąd Rejonowy czy Prokuratura Rejonowa, na sytuację osób doznających przemocy, pod kątem możliwości częstszego stosowania środków zapobiegawczych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, w celu ochrony osób pokrzywdzonych.
3. Powołanie i prowadzenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (szczegółowo określono w Rozdziale III niniejszego Programu) .

4. Organizowanie szkoleń w zakresie prowadzenia interwencji przez funkcjonariuszy Policji.
5. Organizowanie szkoleń i konferencji dla osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą w rodzinie, w tym m. in. dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogów, wychowawców klas, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, pracowników przedszkoli i żłobków.
6. Organizowanie szkoleń dotyczących procedury „Niebieskiej Karty”,
7. Prowadzenie społecznych kampanii informacyjnych mających na celu zmianę postaw społecznych w zakresie przemocy w rodzinie oraz uwrażliwienia na zjawisko przemocy.
8. Finansowanie szkoleń osób prowadzących zajęcia terapeutyczne dla osób stosujących przemoc oraz dla osób doznających przemocy.

Wskaźniki:

1. Ilość zorganizowanych szkoleń.
2. Ocena kompetencji własnych osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą domową.
3. Ilość środków zapobiegawczych stosowanych przez Prokuraturę Rejonową i Sąd Rejonowy.
4. Ilość interwencji dotyczących stosowania przemocy w rodzinie, podejmowanych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do wszystkich prowadzonych postępowań.
5. a) Ilość postępowań prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny w danym roku kalendarzowym w stosunku do roku poprzedniego.
b) Ilość postępowań prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny zakończonych zatrzymaniem przemocy w rodzinie.

III. Pomoc osobom nieletnim dotkniętym przemocą domową.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności do pomocy psychologicznej osób nieletnich doznających przemocy.
2. Zwiększenie dostępności do pomocy socjoterapeutycznej osób nieletnich doznających przemocy.

Zadania:

1. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży doznających przemocy.

2. Finansowanie dyżurów psychologa w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowo - socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży doznających przemocy w rodzinie oraz ich rodziców i opiekunów, w celu zapewnienia skutecznej pomocy dziecku.

Wskaźniki:

1. a) Ilość placówek oferujących zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży doznających przemocy.
b) Ilość dzieci i młodzieży doznających przemocy w rodzinie korzystających z zajęć socjoterapeutycznych.
2. a) Ilość świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oferujących pomoc psychologa dla dzieci i młodzieży doznających przemocy w rodzinie.
b) Ilość świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oferujących pomoc psychologa dla rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży doznających przemocy w rodzinie, w celu zapewnienia skutecznej pomocy dziecku.
c) Ilość dzieci i młodzieży doznających przemocy w rodzinie korzystających z pomocy psychologa w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych.
d) Ilość rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży doznających przemocy w rodzinie korzystających z pomocy psychologa w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych, w celu zapewnienia skutecznej pomocy dziecku.

Rozdział II. Realizatorzy i współrealizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 dla Gminy Kędzierzyn – Koźle.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 dla Gminy Kędzierzyn – Koźle realizowany będzie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie – Koźlu. Współrealizatorami Programu będą:

1. Urząd Miasta Kędzierzyn – Koźle;
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
3. Jednostki organizacyjne Gminy;
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w tym przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;
5. Straż Miejska;

6. Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie – Koźlu;
7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
8. Szkoły, przedszkola i żłobki z tereny Gminy;
9. Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kędzierzynie – Koźlu;
10. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie – Koźlu;
11. Prokuratura Rejonowa w Kędzierzynie – Koźlu;
12. Zakłady opieki zdrowotnej z tereny Gminy;
13. Kościoły i związki wyznaniowe z tereny Gminy;
14. Środki masowego przekazu;
15. Określone zadania mogą być realizowane we współpracy z podmiotami nie zaliczonymi do sektora finansów publicznych (organizacje pozarządowe, w tym stowarzyszenia i fundacje).

Rozdział III. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zgodnie z art. 9a. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Prezydent Miasta Kędzierzyn – Koźle powoła Zespół Interdyscyplinarny, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zespół ten będzie realizował swoje zadania, zgodnie z Regulaminem stanowiącym załącznik do w/w uchwały.

Zespół ten będzie miał możliwość powoływania grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Zarówno członkowie Zespołu, jak i grup roboczych swoje zadania wykonują w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Obsługę administracyjno-techniczną Zespołu zapewni Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie – Koźlu.

Rozdział IV. Środki na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 dla Gminy Kędzierzyn – Koźle.

Środki finansowe przeznaczone na realizację niniejszego Programu będą każdorazowo określane w uchwale budżetowej na dany rok budżetowy. Zadania określone w niniejszym Programie częściowo realizowane są w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych, jak również finansowane ze środków przeznaczonych na jego realizację.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Dane na podstawie których monitorowane będzie zjawisko przemocy na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle oraz efektywność podejmowanych w ramach Programu działań, w oparciu o wskaźniki określone w niniejszym Programie zbierane będą corocznie, po zakończeniu każdego roku kalendarzowego, w którym realizowany jest Program. Informacje te będą ujmowane w sprawozdaniach rocznych z realizacji rzeczowo – finansowej Programu, które Prezydent Miasta Kędzierzyn – Koźle będzie przedkładał Radzie Miasta Kędzierzyn – Koźle w terminie do dnia 28 lutego każdego roku.